

Hodnocení vedoucího diplomové práce

Název diplomové práce: **Ochrana práv nezletilých pohlavně zneužívaných dětí ve věku od novorozenců do tří let**

Autorka práce: **Bc. Lucie Janoušková**

Hodnocená diplomová práce si klade za cíl upozornit na nedostatečné využívání diagnostických metod, kterými by bylo možné v ČR odhalit pohlavní zneužívání dětí ve věku od narození do 3 let. K naplnění cíle diplomantka člení práci obvyklým způsobem. V teoretické části se věnuje prezentaci dostupných dat dokumentujících četnost a vývojové trendy v oblasti domácího násilí, včetně jeho vnímání veřejností. Dvě podkapitoly jsou zaměřeny na popis pohlavního zneužívání, jako specifické formy domácího násilí a na ústřední téma, kterým je pohlavní zneužívání u věkově nejmladších (0 – 3 roky), a tudíž nejvíce bezbranných jedinců.

Zatímco platný legislativní rámec je představen poměrně detailně (31 – 46), popis způsobů financování různých druhů pomoci obětem pohlavního zneužívání působí stručně a má spíše obecný charakter (47 – 48). Teoretickou část diplomové práce doplňuje představení hlavních organizací, které nabízejí služby obětem domácího násilí, včetně pohlavně zneužívaných dětí, a jejich rodinám. Závěrečná kapitola teoretické části popisuje existující způsoby diagnostikování pohlavního zneužívání a tyto pak srovnává s metodami využívanými v témže procesu v ČR (60 – 65).

V praktické části si autorka nejdříve klade pět výzkumných otázek (67). Výzkumné otázky tematicky kopírují obsah teoretické části diplomové práce a tvoří tak spojnicí mezi oběma oddíly. Diplomantka využívá ke sběru dat sekundární analýzu, přičemž čerpá především ze zpráv a statistik vydávaných Dětským krizovým centrem a Policejním prezidiem České republiky. Sekundární analýzu pak doplňují polo strukturované rozhovory vedené se dvěma respondenty – sociálním pracovníkem sociálně právní ochrany dětí a právníkem, který v minulosti působil na pozici soudce.

K prezentaci svých zjištění volí autorka specifickou formu (76 – 107), když je rozděluje do třech tematických bloků. První je zaměřen na komparaci sociálně-právní ochrany dětí v ČR a ve vybraných zemích (Velká Británie, Francie, Polsko). Ve druhém diplomantka srovnává legislativní nastavení různých právních systémů. Ve srovnání pak dokumentuje trend postupné harmonizace evropského práva, ale také upozorňuje na odlišné přístupy uplatňované v jednotlivých právních systémech, např. u trestní odpovědnosti (90) nebo u uznávání důkazů v případech pohlavního zneužívání nezletilých dětí do tří let (91 - 93). Ke srovnání jsou použity i další odborné publikace, diplomantka tedy neomezuje text jen na prezentaci poznatků z aplikovaných metod sběru dat, ale tato zjištění doplňuje jednak citacemi z odborné literatury a jednak svými vlastními komentáři. Součástí kapitol obsahujících hlavní zjištění jsou také diskuse. Třetí, závěrečný, tematický blok je zaměřený na představení uznávaných diagnostických metod používaných při odhalování pohlavního zneužívání dětí do tří let. V této kapitole autorka čerpá výhradně z odborné literatury, použité metody sběru dat se na obsahové náplni této

kapitoly podílí jen minimálně. Zařazení této kapitoly do praktické části diplomové práce autorka považuje za jakýsi apel (96) na intenzivnější využívání uznávaných diagnostických metod pohlavního zneužívání u dětí ve věkové hranici do tří let.

Bc. Lucii Janouškové se, podle mého názoru, podařilo naplnit cíle, se kterými se do psaní diplomové práce pouštěla. Práce demonstruje závažnost a společenskou nebezpečnost pohlavního zneužívání dětí do tří let. Odhaluje také limity, na které postihování tohoto jevu v ČR naráží. Těmi jsou především kapacitní možnosti pro diagnostikování a následnou sociální práci, dokazování pohlavního zneužívání a uznávání důkazů soudy, výše trestů, problematická pozice alternativních metod diagnostiky u českých soudů. Je škoda, že kvalitu práce poznamenávají formální nedostatky, které svědčí především o nedostatečné redakční práci – strany uvedené u jednotlivých kapitol v Obsahu neodpovídají reálnému řazení stran, zvolené formátování zbytečně zvětšuje rozsah diplomové práce a ta také obsahuje četné překlepy.

Jinak hodnotím autorčin přístup k psaní diplomové práce jako velmi zodpovědný. Bc. Lucie Janoušková výslednou podobou práce prokázala, že ji zvolené téma zajímá, a že v něm dokáže na základě analytických prací identifikovat rozvojové oblasti.

Otázka k obhajobě diplomové práce:

- 1) Jak by podle vás bylo možné zvýšit soudní důvěryhodnost a s ní i vyšší četnost využití alternativních diagnostických metod při zjišťování pohlavního zneužití/zneužívání u dětí ve věku do tří let? Navrhněte systémová opatření, která by k tomuto kroku mohla přispět.

Prohlašuji, že diplomová práce, Ochrana práv nezletilých pohlavně zneužívaných dětí ve věku od novorozenců do tří let, splňuje nezbytné požadavky a klasifikuji ji stupněm velmi dobře.

V Praze 11. června 2014

Hodnocení zpracoval: Mgr. Petr Vrzáček